

ROK 1946

Započal v celostátním měřítku odstraňováním ruin ze světové války, obnovováním závodů, osídlováním pohraničí a hojením ran v každém směru života.

Místní osvětová rada

Výnosem ministerstva školství a osvěty bylo nařízeno, aby na základě dekretu presidenta republiky o státní péči osvětové byly organisovány okrasní a místní rady osvětové, které se stalo složkami státní soustavy mimoškolní kulturně – politické výchovy lidu.

MOR

Ve zdejší obci byla zřízena Místní osvětová rada na základě výnosu okresního národního výboru. Usnesením místního národního výboru v Prostřední Bečvě bylo zvoleno 5 znalců lidové výchovy a zástupci JSČZ (jednotného svazu českých zemědělců), SČM (svazu české mládeže), a později i knihovníka, Jindřicha Kysučana, který byl ustanoven řídicím učitelem na škole U mostu místo Metoděje Purče, který odešel na obecnou školu v Jurínce.

Místní osvětová rada MOR byla ustanovena takto :

Předseda : Bedřich Vašek, řídicí učitel

Tajemník : František Křenek, obchodník

Pokladník : Julius Křenek, 236

Členové : Julius Fiurášek 39, Josef Hlucháň 24, Vladislav Křištof 76, Josef Skalík 62 (SČM), Michal Bernátek 194 (JSČZ), později Jindřich Kysučan, knihovník.

Sborový zpěv, narozeniny T.G. Masaryka

Již na podzim 1945 se počalo s nácvičkou smíšeného a mužského pěveckého sboru. Asi 30 občanů obojího pohlaví, všech věků, stavů a politických přesvědčení přicházelo na Zavadilku jednou týdně, za každého počasí ze všech koutů naší obce, aby pěstovali božské umění a též aby se spontánně, nenuceně pobavili. Byl to obraz beztrápné společnosti aspoň chvíli v šťastném soužití. Materiály pro nácvičku obstarával Bedřich Vašek, nacvičovali Michal Bernátek a Bedřich Vašek, později Jindřich Kysučan. Nacvičené sbory se zpívaly při veřejných oslavách, které zrovna vyjmenuji :

7. března 1946 vykonána byla oslava narozenin T. G. Masaryka s bohatým programem. Účinkovala dechová hudba Bernátkova, smíšený a mužský sbor, salonní kvartet, sólisté : Jindřich Kysučan – housle, Josef Holčák z kněhyň (tenor), žáci obecných škol a žáci lidové školy zemědělské. Po fanfárách z „Libuše“ promluvil hrdina odboje Robert Malina. Recitace se střídaly s hudebními čísly. Dechová hudba zahrála též Ouverturu od Michala Bernátka. Mužský sbor zazpíval „Věno“ od Bedřicha Smetany a píseň „Teče voda teče“.

5. května 1946 byla vykonána oslava I. výročí osvobození ČSR od německých okupantů. Dopoledne byly konány slavné bohoslužby při polním oltáři na prostranství u Zavadilky. Dojmy z okupace a odboje oživil ve své řeči Josef Křištof. Při jeho vzpomínce na padlé za uctivého ticha zahrála hudba chorál „Kdož jste boží bojovníci“. Hlavní proslov měl správce školy Jindřich Kysučan. Mužský sbor pak zapěl „Svoji k svému“ od Bendla a smíšený sbor „Kytici valašských

písní od Marhule“ (vesměs rožnovské staré písně). Shromážděna byla celá obec a výtěžek sbírky činil 1 000 Kčs.

28. května 1946 oslaveny na Zavadilce narozeniny presidenta republiky dr. E. Beneše. Smíšený sbor zapěl „Sláva tobě“ od Bedřicha Smetany, proslov měl řídící učitel Josef Holčák, recitovalo žactvo obecných škol.

5. července 1946 večer na vrchu u Fárků nad Zavadilkou konána při hořící hranici oslava Mistra Jana Husa. Smíšený sbor zapěl „Hranice vzplála“ Proslov měl štábní kapitán četnictva v. v. Josef Mäuthner, dechová hudba Bernátkova účinkovala při průvodu od školy „U mostu“ na vrch a při hranici.

28. října 1946 byla vykonána oslava státního svátku osvobození. Průvod s hudbou a státní vlajkou přišel od školy „U mostu“ na Zavadilku, kde slavnostní proslov měl řídící učitel Josef Holčák a mužský sbor zazpíval „Chorál českého národa“ od Bendla. Byl vyslechnut rozhlasový projev vlády a presidenta republiky o dvouletce, načež štábní kapitán četnictva J. Mäuthner přečetl slib občanstva.

Dvouletka

Z popudu vítězné KSC byl totiž vyhlášen dvouletý plán obnovy, jímž se naše hospodářství mělo dostat na úroveň předválečnou. Též naši občané se na tomto plánu dobře uplatňovali.

Dne 2. ledna 1946 vykonána přednáška na Zavadilce veterináře MVDr. Svačiny z Rožnova na téma : Nejčastější onemocnění domácího zvířectva obrana proti němu. Vstup byl volný. MOR zaplatila jmenovanému honorář 200 Kčs.

V měsíci březnu 1946 byly konány v hotelu Bečva přednášky pro mládež v rámci akce „Hovory s mládeží“. Poprvé se sešlo 35 členů ČSM později méně. Provedl Bedřich Vašek.

První film

V prosinci 1946 byl pozván odborný učitel Jan Fac z Rožnova p. R. s úzkým němým filmovým projektorem, aby promítl na Zavadilce poučné filmy z oboru výroby rostlinné a živočišné.

30. prosince 1946 vykonal na Zavadilce okresní osvětový inspektor Vlad. Váňa přednášku v rámci státně politické výchovy lidu o košickém vládním programu.

Svaz národní revoluce

Dosud žijí v naší obci příslušníci odboje z první světové války, italští legionáři Josef Fojtašek 61, František Janíček 47 a Jan Juříček 59. Legionáři tvořili za první republiky samostatný spolek Legionářskou jednotu. Po druhé světové válce se sloučili s příslušníky odboje ve druhé světové válce do sdružení Svaz národní revoluce – SNR. Tato organizace byla též ustavena v naší obci. 6. ledna 1946 se tu dostavila prověřovací komise složená ze 3 členů okresního vedení : Ant. Macháň, Teodor Vraj a MUDr. Zd. Mader.

Pamětní deska na domě č. 1 bratřím Bílovi Janovi a Bílovi Františku.

Oba bratři měli v širokém okolí věhlas jako astrologové, jasnovidci a mystikové. Proto se o nich více zmíním. Jejich otec byl spolupracovníkem učitelem Augustina Hýže. Byl bez vyznán, což po něm zdědili oba synové. Vychodili měšťanskou školu v Rožnově p. R. vyučili se malíři a

natěrači. Byli velmi bystří, učenliví, a výteční cvičenci Sokola. Na své praxi v Praze se zasvětili do zmíněných oborů.

S kronikářem byli v nejlepším osobním přátelství, proto viděl do jejich práce zblízka. Byli to lidé nejlepších lidských vlastností, poctiví, nezištní, obětaví. Měli bohatý literární elaborát. Když přišli z Rožnova z práce, již na ně čekalo na zahradě plno lidí, aby jim vypočítávali horoskopy. Svými dovednostmi udivovali lidi, jímž odkrývali minulost i budoucnost. Svým způsobem vysvětlovali i bibli. Měli klienturu i mezi vzdělanými a výše postavenými lidmi. Spřátelil se s nimi i primář hranické nemocnice Sanetřík, který býval na letním bytě u Mikundy. František se do odboje velmi obětavě zapojil. Převáděl partyzány z Javorníků, chodil do štábu na Martinák, přechovával partyzány, ale i zrádce Dvořáka. A tak 4. listopadu 1944 byli oba bratři zatčeni a jak již výše vylíčeno, již se nevrátili. Jejich jména jsou vryta na pomníku jejich matky na hutiském hřbitově. Po Františkovi zůstala vdova a 3 malé děti. Literaturu jejich vzal primář Sanetřík. Jmenovaný měl údajně také odbojovou skupinu „Hnutí za svobodu“ a 18. srpna 1946 jim jako členům ústředního výboru „Hnutí za svobodu“ byla na jejich domku čísl. 1 odhalena pamětní deska. Hlavním pořadatelem byl primář Sanetřík. Bylo tam dosti účastníků ze Slezska z nichž, mnozí také řečnili. Řečnil i nějaký přestavený kláštera z Přerova. Naše pěvecké sbory MRO zapěly „Věno“ a „Sláva tobě“ od Bedřicha Smetany. Partyzáni z Dolní Bečvy měli čestnou stráž. Škoda mladých životů. Jan měl 34 léta, František byl mladší. Více než tato kniha ať jim zachová věčnou paměť náš lid.

Volby v roce 1946

Volby do národního shromáždění, se konaly na Zavadilce 26. května 1946. Již delší dobu se rozvíjelo soutěžení mezi politickými stranami. Stranu lidovou podporoval p. Bedřich Hoffmann, římský katolický farář v Horní Bečvě navrátivši se z koncentračního tábora.

Stranu sociálně demokratickou podporoval poslanec Votava z Ostravy. Tato strana sdružovala v obci přední zemědělce. Ve straně komunistické odešel předseda Mikuláš Mikulec do pohraničí a po něm se stal předsedou Josef Zeť, bývalý horník a dělník. Nyní zaměstnán v uhelném skladu své manželky. Tento se o agitaci dobře postaral.

Volební boj

Volební boj mezi stranami vrcholil těsně před volbami. Všecky domy okolo silnice a cest byly polepeny pestrými plakáty a nápisy. Komunistické plakáty říkaly : „Republice více práce, to je naše agitace“, „Za plné mísy volíme komunisty“.

Obětavý soudruh Zeť zhotovil na silnici vápnem a metrovými písmeny nápis : „Volíme stranu svých osvoboditelů“. Soudruzi si s nápisy všude dali práci. Na plakátech strany lidové byla dvě slova pod sebou : „Totalita, demokracie“. Slovo totalita bylo červeně škrtnuto. Tomu naši lidé nerozuměli. Agitace českých socialistů se odvolávala na dr. E. Beneše, presidenta. Volební komisi tvořili zástupci stran.

Výsledek volby :

čsl. strana komunistická 389 hlasů

čsl. strana sociálnědemokratická 150 hlasů

čsl. strana českých socialistů 50 hlasů

čsl. strana lidová 289 hlasů

Zvítězila strana komunistická nejen v naší obci, i v obcích sousedních a v celém státě. Tím byl zajištěn revoluční postup.

Na základě voleb byl též sestaven místní národní výbor. Za stranu komunistickou byli zvoleni členy MNV tito soudruzi : Janíček Jan z Nořičí, Galčan Pavel, Antonín Vašut, Julius Fiurášek 39, Ondryášová Anna, porodní asistentka 27, Šena Štěpán, Bernatský Rudolf 56, Jan Bíl 58, Mikuda František, (Mikuláš Mikulec), Kantor Ludvík, Zeť Josef 120, tedy 11 členů.

Za stranu sociálnědemokratickou : Oldřich Divín 45, Juroška Michal 66, Mikulěnka František, mlynář, Maceček Michal 40, tedy 4 členové.

Za stranu českých socialistů : Hlucháň Josef, kovář, Kubáň Pavel, krejčí, tedy 2 členové.

Za čl. stranu lidovou : Křištof Josef 97, Šíra Jan 52, Skalík Josef 62, Jurečka Rudolf 29, Ondryáš František 260, Josef Divín 75 a Dominik Maceček 180, tedy 7 členů.

Předsedou MNV byl zvolen Jan Bíl 58, kom.

I. místopředsedou byl zvolen Oldřich Divín 45, soc. dem.

II. místopředsedou byl zvolen Josef Hlucháň, nár. soc.

Radní : Josef Skalík 62, lidová, Kantor Ludvík, Fiurášek Julius, Křenek Julius, Jan Šíra, Josef Divín.

Podpora na válečné škody

Zemský národní výbor v Brně udělil zdejší obci podporu na válkou poškozené domy. Obecné školy „U mostu“ bylo přiděleno 7 000 Kčs, soukromníkům 8 000 Kčs.

Unra

V březnu bylo rozděleno mezi potřebné občany šatstvo od „urny“ (UNRRA). Rozdělili : Štěpán Šena, Michal Maceček, Josef Hlucháň, Ladislav Křištof 76.

V květnu byl zakoupen pro MNV nový psací stroj.

Ve schůzi MNV 17.7.1946 zvolen byl předsedou zemědělské komise Michal Maceček 40, protože dosavadní předseda Julius Janíček (francouzský legionář) odstoupil. Podána též žádost o subvenci na elektrifikaci Bacova a Kněhyň.

V prosinci pak jednáno s VME o zmíněné elektrifikaci. Obec přispěje částkou 1 141 700 Kčs splatnou do 1.5.1947. Peníze MNV vypůjčí.

Hospodaření v obci v roce 1945

Příjem řádného hospodaření	520 641 Kčs
Vydání řádného hospodaření	515 158 Kčs
Příjem mimořádného hospodaření	37 912,80 Kčs
Vydání mimořádného hospodaření	37 992,80 Kčs
Na opravu cest vydáno	70 000 Kčs

Josef Vaněk, po 10 letech služby obdržel definitivní místo obecního zřízence.

Paušál obecních dávek z nápojů stanoven takto :

<i>Hostinec „Nová“</i>	<i>1 000 Kčs</i>
<i>Hotel „Bečva“</i>	<i>2 000 Kčs</i>
<i>Hotel „Zavadilka“</i>	<i>3 800 Kčs</i>
<i>Hotel Skokan</i>	<i>2 000 Kčs</i>
<i>Skalíkova louka</i>	<i>8 000 Kčs</i>
<i>Pústevny</i>	<i>20 000 Kčs</i>

První filmový promítací přístroj

Pro školu U mostu zakoupen němý úzký filmový promítací přístroj „Scholar“ za 9 400 Kčs.

MNV jmenoval také zástupce obce do MŠR (místní školní rady) :

Mikuláš Mikulec 285, Šena Štěpán 83, Divín Oldřich 45, Kubáň Pavel 239, Maceček Dominik 180, Juroška Michal 66.

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů měl v roce 1945 40 členů. Starosta byl Josef Mikulenka č. 20, náčelník Pavel Petřek a zbrojář Julius Fiurášek 39. Sbor byl činný při povodňových pracích.

Nová stříkačka

V letošním roce byla zakoupena motorová stříkačka a 300m hadic. 21. července t. r. byla stříkačka dopoledne místním farářem P. Jaroslavem Říčním posvěcena. Odpoledne bylo okrskové požární cvičení. Vstupné činilo za pár : 10 – 15 Kčs, večer 15 – 20 Kčs. Čistý výnos činil 36 311 Kčs.

Požár

15. září vyhořel dům č. 27 majitelky Anny Ondryášové, porodní asistentky.

Taneční zábavy nabyly opět popularity, neboť mládež si teď mohla vynahradiť válečná omezení. Dechová hudba tajemníka Bernátka byla permanentně zaměstnána na Zavadilce v hotelu Bečva nebo v hotelu u Skokana v Kněhyních.

Vánoční strom republiky

O vánocích zazářila světla barevných žárovek na vánočním stromu republiky, které namontoval Julius Křenek 236. Občané vkládali almužny do uzavřené pokladničky pod stromem pro chudé. Komu z chudých zůstal pocit lidské cti, tomu bylo s větší tíží almužnu přijímati, než byla tíže obětí vloženého obnosu.

Letos byla chudinská podpora 14 osobám zvýšena od 80 Kčs do 250 Kčs.

ČSP

Zároveň zrekapitulujeme činnost české sociální pomoci :

V roce 1943 bylo poskytnuto 51 podpor v úhrnné výši 16 300 K.

V roce 1944 poskytnuto 63 podpor ve výši 26 700 K.

Válkou postižený J. Fárek obdržel 5 000 K.

V roce 1945 poskytnuto 59 podpor ve výši 33 600 Kčs.

V letošním roce poskytnuto 35 podpor ve výši 17 300 Kčs.

Letošní sbírky t. j. velikonoční sbírka do uzavřených pokladnic, což bylo vykonáno SČM na silnicích a vánoční strom republiky vynesly 2 754 Kčs.